

Лектор навчальної дисципліни

Контактна інформація лектора (e-mail)

URL ЕНК на навчальному порталі НУБІП України

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність: 207 «Водні біоресурси та аквакультура»

Освітня програма: «Водні біоресурси та аквакультура»

Рік навчання: 2, семестр 3

Форма здобуття вищої освіти: денна

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Мова викладання – українська

Лаута Олена Дмитрівна, кандидат філософських наук,
доцент, доцент кафедри філософії та міжнародної
комунікації

Кафедра філософії та міжнародної комунікації, корпус 3,
к. 125, тел.: 527 81 50
elena.lauta@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3843>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія являється світоглядом вищого теоретичного рівня, відображає сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії. Завдяки цьому її вивчення дозволяє сформувати перелік загальних компетентностей, які лежать в основі вищої професійної освіти незалежно від сфери спеціалізації. Вивчення філософії сприяє світоглядно-методологічній підготовці студентів, формуванню філософської культури мислення, актуалізації національної свідомості майбутньої суспільної еліти, а тому є необхідною складовою теоретичного рівня університетського підготовки. Вивчення філософії підвищує загальний інтелектуальний рівень студентів, засвоєння філософських знань сприяє гуманізації суспільства, формуючи якісно вищий рівень взаємовідносин між людиною та світом, що спирається на критичне, творче та самостійне мислення. Вивчення комплексу загальних принципів, правил та методів пізнавальної діяльності (гносеологія) сприяє розвитку здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ суспільного життя, уміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням практичних життєвих та наукових завдань.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія» є розвиток у студентів інтересу до філософського осмислення дійсності, світового історико-культурного процесу, формування філософської культури мислення, пізнання світу та самих себе, навичок застосування філософської методології; актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі водних біоресурсів та аквакультури або у процесі навчання, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, і передбачає застосування теорій і методів біології та прикладних наук.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК-11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРН-1. Володіти вільно державною мовою, зокрема спеціальною термінологією, вільно спілкуватися усно і письмово з професійних питань.

ПРН-6. Використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ сем/сам.)	Результати навчання	Завдання	Оцінюван ня
МОДУЛЬ 1. ФІЛОСОФІЯ ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ ТИП ЗНАНЬ				
<p>Тема 1. Філософська пропедевтика. Філософія Давнього світу</p> <p>Лекція 1.1. Філософська пропедевтика. Біоцентризм як сучасне світобачення</p> <p>Лекція 1.2. Філософія Давнього світу. Греція, Індія та Китай</p>	1/1/6	<p>Знати базові філософські <u>поняття</u>.</p> <p>Вміти визначати власний світогляд.</p> <p>Аналізувати етапи формування світогляду.</p> <p>Розуміти особливості різних типів світогляду.</p> <p>Розрізнити індивідуальний та колективний, буденний та теоретичний світогляди.</p> <p>Застосовувати набуті знання до аналізу сучасного суспільства, здійснювати рефлексію.</p>	<p>Бесіда на теми: світогляд, <u>свідомість</u>, <u>мислення</u>, людина.</p> <p>Опрацювати теоретичний матеріал з теми.</p>	
<p>Тема 2. Середньовіччя, Ренесанс та філософські пошуки Модерну</p> <p>Лекція 2.1 Філософія Середньовіччя та Відродження</p> <p>Лекція 2.2 Філософія Нового часу та Просвітництва</p> <p>Лекція 2.3 Німецька класична філософія</p>	1/1/6	<p>Знати особливості існування середньовічної та ренесансної філософії</p> <p>Вміти виділяти характерні риси кожної з них</p> <p>Аналізувати культурні впливи на особливості формування певного типу філософування</p> <p>Розуміти зв'язок між культурною традицією та стилем філософствування</p> <p>Розрізнити християнську та світську філософію</p> <p>Застосовувати набуті знання для критичного аналізу історичних процесів</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал з теми</p>	10 балів 10 балів
	1/1/6	<p>Знати особливості філософії Нового часу.</p> <p>Аналізувати історичні тенденції 17-19 ст.</p> <p>Розуміти логіку становлення та розвитку наукового знання.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття 2</p>	

<p>онтології</p> <p>Лекція 4.1. Свідомість як фундаментальна категорія філософії. Свідоме використання біоресурсів</p>		<p>Аналізувати зв'язок онтології та науки</p> <p>Розуміти зміст сучасних онтологічних проблем</p> <p>Розрізняти проблеми буття світу та людини</p>	<p>семінарського заняття № 4</p>	
	1/1/6	<p>Знати основні поняття з теми</p> <p>Аналізувати структуру психіки та свідомості людини</p> <p>Розуміти логіку процесу формування людської свідомості та самосвідомості особистості</p> <p>Розрізняти типи свідомості</p> <p>Застосовувати набуті знання в особистому житті</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття № 4, підготувати доповідь та завантажити роботу на курс.</p> <p>Написання Тесту № 4</p>	<p>15 балів</p> <p>10 балів</p>
<p>Тема 5. Пізнавальна активність людини</p> <p>Лекція 5.1. Особливості наукового пізнання. Особливості методології пізнання в біологічних науках</p>	1/1/6	<p>Знати основні поняття з теми</p> <p>Вміти визначати основні структурні елементи пізнання</p> <p>Аналізувати форми чуттєвого та раціонального пізнання, сприйняття як основну форму пізнання</p> <p>Розрізняти психічне відображення та його активність</p> <p>Розуміти психологію пізнавальних процесів</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття № 5</p>	
	1/1/6	<p>Знати основні поняття з теми</p> <p>Вміти визначати наукові та ненаукові методи пізнання</p> <p>Розрізняти загальнонаукові, філософські та специфічно наукові методи пізнання</p> <p>Розуміти особливості філософії психології</p> <p>Аналізувати основні етапи розвитку філософії психології</p> <p>Застосовувати набуті знання для зростання фахової майстерності</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття № 5 підготувати доповідь та завантажити роботу на курс.</p> <p>Написання Тесту № 5</p> <p>Виконання самостійної роботи № 2. Написання есе</p> <p>Виконання модульної контрольної роботи 2.</p>	<p>10 балів</p> <p>15 балів</p> <p>20 балів</p> <p>30 балів</p>
Модуль 3. ФІЛОСОФІЯ ЛЮДИНИ: ЄДНІСТЬ БІОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО				
<p>Тема 6. Біосфера і суспільство. Антропогенез. Філософія моралі та біоетика</p> <p>Лекція 6.1. Соціальна філософія: основні підходи до розуміння суспільства</p>	1/1/6	<p>Знати основні поняття з теми</p> <p>Вміти формулювати проблеми суспільного буття</p> <p>Аналізувати причини соціальних явищ</p> <p>Розуміти логіку здійснення</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал з теми</p>	

<p>Лекція 6.2. Біосфера і суспільство. Філософія моралі. Біоетика</p>		<p>суспільно-історичних процесів</p> <p>Розрізнити типи державної влади, моделі соціального устрою</p> <p>Застосовувати набуті знання для власної соціалізації та підвищення соціальної успішності</p>		
<p>Тема 7. Філософія культури цивілізації. Аксиологія: цінність буття та стратегії майбутнього</p> <p>Лекція 7.1. Філософська антропология та філософія культури і цивілізації</p> <p>Лекція 7.2. Аксиологія: цінність буття та стратегії майбутнього</p>	2/2/12	<p>Знати основні поняття з теми</p> <p>Вміти визначати підстави та походження моралі</p> <p>Аналізувати теорії моралі на основі опрацювання філософських і психологічних концепцій.</p> <p>Розуміти сутність основних елементів моралі</p> <p>Застосовувати знання взаємозв'язку та взаємозалежності між етикою і психологією як у трактуванні понять, так і в дослідженні морального становлення особистості.</p> <p>Вміти формулювати базові цінності буття та буття людини</p> <p>Знати основні поняття з теми</p> <p>Вміти визначати підстави та походження цінностей</p> <p>Вміти формулювати базові цінності буття та буття людини</p> <p>Аналізувати сучасні аксіологічні проблеми</p> <p>Розуміти цінність буття у цілому</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал з теми</p> <p>Опрацювати теоретичний матеріал з теми й питання плану семінарського заняття № 7 підготувати доповідь та завантажити роботу на курс.</p> <p>Написання Тесту № 7</p>	<p>15 балів:</p> <p>10 балів</p> <p>15 балів</p> <p>10 балів</p>

		та буття людини зокрема Розрізняти сучасні аксіологічні принципи Застосовувати знання сучасних аксіологічних цінностей у власному житті		
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, що їх студенти здають із порушенням термінів без поважних причин, викладач оцінює нижчою оцінкою (-10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) згідно з графіком консультацій.
Політика щодо академічної доброчесності:	Самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів. Списування під час самостійних, контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Зразки документів не повинні бути запозичені. Самостійне виконання завдань та коректне оформлення покликань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей, зразків.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- Губерський Л., Андрущенко В., Михальченко М. Культура. Ідеологія. Особистість: Методолого-світоглядний аналіз. К.: Знання України, 2022. -580 с.
- Кримський С. Б., Павленко Ю. В. Цивілізаційний розвиток людства. Київ : Фенікс, 2019. 316 с.
- Костенко Н.В. Цінності та символи масової комунікації / Н.В. Костенко. – К.: Наукова думка, 2021. – 132 с.
- Лауга О.Д. Руйнація національної ідентичності українського народу з боку росії: філософський вимір: Збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. «Відносини між Україною і НАТО на сучасному етапі: досягнення та виклики. Київ, 2 червня 2022. С. 209-211.
- Лауга О.Д. Диверсифікація мовнокультурної парадигми у філософському вимірі сучасності: Науковий журнал «Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія», Том 14, № 3, 2023.
- Лауга О.Д. Роль дискурсу медіа у висвітленні військових конфліктів: Науковий журнал «Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія», Том 14, № 4, 2023.
- Філософія: терміни і поняття: Навчальний енциклопедичний словник. Під редакцією В.Л. Петрушенка. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 506 с.
- Предмет і проблематика філософії / за заг. ред М.А. Скринника, З.Е. Скринник. – Львів, 2021. – С. 336-338.
- Філософія. Бичко І., Табачковський В., Бичко А., Ярошовець В. К.: Либідь, 2019.
- Фюрст М., Тринкс Ю. Філософія. Вид-во Дух і літера, 2023.